

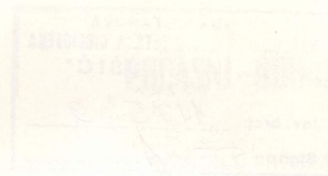
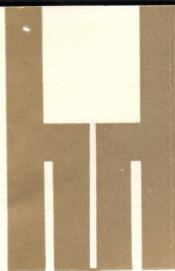
MEDICINSKI CENTAR „DR MUSTAFA MUJBEGOVIĆ“ TUZLA

1874
1974
TUZLA

J. U. NARODNA I UNIVERZITETSKA
BIBLIOTEKA "DERVIŠ SUŠIĆ" TUZLA

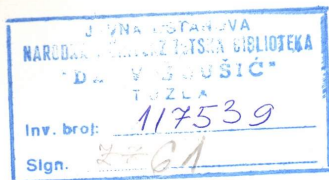
100 GODINA BOLNICE U TUZLI

1874

1974

J.U. NARODNA I UNIVERZITETSKA
BIBLIOTEKA "DERVIŠ SUŠIĆ" TUZLA

STD

KATALOG

PROSLAVE 100 GODINA
ORGANIZOVANOG ZDRAVSTVA
U TUZLI

Izdavač:

Odbor za proslavu 100-godišnjice
organizovanog zdravstva u Tuzli

Urednik:

Stevo ONODI

Likovno-grafička oprema:

HODŽIĆ prof. Sead HIS, likovni
umjetnik primijenjenih umjetnosti

Štampa:

»Univerzal« — OOUR »Graficar«
Tuzla

Za štampariju:

Marković inž. VASO

Meter:

Mešić ŠEFKIJA

POČASNI ODBOR

POKROVITELJ PROSLAVE

**RENOVICA MILANKO, PREDSEDNIK
IZVRŠNOG VIJEĆA BiH**

Besarević prof. dr Zdravko
Ciglar prof. dr Marko
Čamo prof. dr Edhem
Dragić gen. prof. dr Đorđe
Grabčanović Hasan
Grin prof. dr Ernest
Hadžialić Fatima
Hadžić prof. dr Izet
Hadžimustafić dr Jamila
Hadžiselimović prof. dr Hajrudin
Hasić Hazim
Hukić Refik
Huković prof. dr Seid
Ibrahimović Ibrahim
Imširović Mustafa
Kapetanović prim. dr Hasan
Karahasanović prim. dr Alija
Krešić Anto
Kunosić Šefket
Mazalović dipl. inž. Nihad
Mikulin prof. dr Aleksandar
Nalić Muhsin
Popović Ljubiša
Rakić Mićo
Raos dipl. inž. dr Anto
Serdarević prof. dr Hišam
Štern prof. dr Pavel
Tešanović dr Dušan
Trnovljaković dr Ahmed
Vejzagić dipl. inž. Urfet

1874.

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsjednik:

Trnovljaković dr Ahmed

Potpredsjednici:

Hajdarević dr Besim

Kurt dr Nedžad

Sekretar:

Onodi Stevo

Članovi:

Azabagić dr Sulejman

Damadžić Enes

Mijatov prim. dr Omer

Pašić prim. dr Ibro

Pavlić Marica

Savić Živojin

Subašić dr Olga

Tešanović dr Dušan

Trifković dr Nenad

Zorić dr Velibor

ZGRADA GDJE JE BILA SMJEŠTENA PRVA BOLNICA
U TUZLI — «HASTA-HANA»

STOLJEĆE TUZLANSKE BOLNICE

Kao po nekom pravilu, gradovi, isto kao i ljudi, imaju sličnu sudbinu, jer i jedni i drugi imaju svoje izvjesne datume, doba, godine koji im, naizmjenično se ponavljajući, donose značajne prekretnice.

Uprkos činjenici da je Tuzla stari grad, da datira od prije deset vjekova, ona sve do 1874. godine nije imala svoju organizovanu zdravstvenu službu. Sve do tada, dakle do prije jednog vijeka — kako nam kazuju brojni dokumenti — liječništvo je, kao i u drugim krajevima, tako i u Tuzli, bilo u rukama narodnih ljekara, među kojima su se isticali razni berberi, vidari i drugi, rekli bismo »snalažljivi« ljudi. Zato su nerijetko harale epidemije raznih bolesti i uništavale brojne ljudske živote. Kada je turskim glavarima bila potrebna ljekarska pomoć, oni su iz Dubrovnika i iz drugih krajeva, angažovali školovane ljekare, što znači da su u tom periodu usluge pravih ljekara bila privilegija malog broja povlaštenih ljudi.

S obzirom na to da je tuzlanska bolnica otvorena u jesen 1874. godine i da se tada prešlo na naučnu medicinu, to je upravo taj datum koji za Tuzlu i njeno zdravstvo predstavlja prekretnicu.

BOLNICA VJESNIK NOVOG VREMENA

Premda se Tuzla u tursko vrijeme nalazila u okviru Zvorničkog sandžaka, grad se, zahvaljujući sve većoj proizvodnji soli i drugih proizvoda, ubrzano razvijao. Stalno se povećavao broj njegovih stanovnika, pogotovu kad je Tuzla postala sjedište okruga. Sve je to, dabome, zahtijevalo da se, između ostalog, organizuje i razvije zdravstvena služba koja će biti zasnovana na naučnim osnovama. Da bi riješio pitanje ljekara Bosancima. Topal Šerif Osman-paša poslao je u Istanbul dvojicu mladih ljudi da tamo studiraju medicinu. Nakon završenih studija, jednog od njih — Mehmeda Samija Šerbića poslao je u Tuzlu gdje je 1873. godine imenovan za građanskog ljekara. Na inicijativu ovog ljekara, odmah je počela izgradnja **Hastahane** (bolnice) koja se sastojala od osam prostorija, deset bolesničkih po stelja, sa ordinacijom i prijemnom ambulantom, kuhinjom i svim ostalim što je u ono vrijeme bilo potrebno. Uzme li se u obzir činjenica da je prije tuzlanske bolnice u Bosni i Hercegovini postojala jedino Vakufska bolnica u Sarajevu, iz čega se može izvući zaključak da Tuzla ima dugu tradiciju dobro i naučno organizovane zdravstvene službe, jer u svakom slučaju otvaranje bolnice predstavlja neku vrstu vjesnika novog vremena. To ističemo i zato što su uporedo sa dolaskom prvih ljekara, otvarane i apoteke.

U hronologiji događaja značajnih za razvoj zdravstva u Tuzli, svakako je važno spomenuti 1886. godi-

nu kada su austrijske vlasti izgradile novu opštinsku bolnicu sa trideset postelja za redovne i 7 bolesničkih postelja za vanredne potrebe. Nakon toga izgrađen je poseban paviljon sa dvadeset kreveta za zarazne bolesti.

Uporedo s otvaranjem rudnika, solana, i fabrika, otvarane su ambulante, stacionari i druge zdravstvene institucije, tako da se povećavao broj ljekara i drugog zdravstvenog osoblja.

PRVA ŽENA- LJEKAR U BOSNI I HERCEGOVINI

Tragajući za značajnijim datumima koji su od interesa za razvoj zdravstva, došli smo do podatka da je Tuzla dobila 1892. godine prvu ženu ljekara — dr Teodoru Krajevsku. Ona je, u stvari, bila i prva žena — ljekar u Bosni i Hercegovini. Nije suviše da spomenemo da u to vrijeme studije medicine nisu bile pristupačne za žene ne samo u Austriji, već i u mnogim drugim zemljama. Nakon završenih studija u Švajcarskoj, dr Teodora Krajevska je u Tuzli formirala posebnu ordinaciju za žene i prema sjećanju starih Tuzlaka — bila je ne samo veliki humanista, već i entuzijasta.

PRVA APOTEKA U TUZLI 1880. GODINE

SKOLSKA POLIKLINIKA IZ 1930. GODINE

